

Магістр 1 року навчання
факультету економіки і права ХНЕУ

МОДЕЛЮВАННЯ ТЕРМІНОСИСТЕМИ РОЗВИТКУ УПРАВЛІНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ КЕРІВНИКА

Анотація. Розглянуто сутність і зміст поняття управлінської компетентності керівника, її структуру. Запропоновано процедуру побудови термінологічного забезпечення її дослідження в координатах "частина – ціле", "дія – результат", "дія – об'єкт дії", "дія – суб'єкт дії".

Аннотация. Рассмотрены сущность и содержание понятия управленческой компетентности руководителя, ее структура. Предложена процедура построения терминологического обеспечения ее исследования в координатах "часть – целое", "действие – результат", "действие – объект действия", "действие – субъект действия".

Annotation. This paper outlines the nature and content of the term "managerial competence of a leader", and its structure. The author proposes the procedure for constructing the terms support of studying the managerial competence in "part – whole", "action – result", "action – object of action", "action – subject of action" relations.

Ключові слова: управління, керівник, компетентність, терміни, система.

Сьогодні менеджмент набуває ролі найбільш конструктивного ресурсу, що допомагає забезпечити надійний розвиток та існування підприємств. Практичні проблеми менеджменту все частіше свідчать, що не лише гроші, не лише інформація є важливими в діяльності підприємства. Управлінська компетентність набуває все більшого значення для правильного й ефективного керівництва. Успіх підприємства в цілому залежить від успіху кожного працівника. Ось чому важливо вміти керівнику будь-якої ланки правильно застосовувати набуті знання та вміння, бути готовим змінюватися й адаптуватися до нових потреб ринку праці, активно діяти, швидко приймати рішення та навчатися впродовж життя. Управлінська компетентність є складовою професійної кваліфікації керівника, визначальним чинником удосконалення управління підприємством і результативності його управлінських дій.

Проблеми управлінської компетентності висвітлюються в наукових роботах російських і українських вчених: В. Болотова, І. Зимньої, Л. Семенець, В. Свистун, А. Хуторського та ін.

Мета статті полягає в обґрунтуванні необхідної інтерпретації змісту понять, що формують терміносистему розвитку управлінської компетентності працівника.

Аналіз багатьох підходів до визначення сутності поняття "управлінська компетентність" дозволив автору вивести власне визначення терміна. Управлінська компетентність – це наявна сукупність особистісних та професійних якостей або компетенцій керівника будь-якої ланки, що характеризує рівень його обізнаності та вміння застосовувати набуті знання, навички у сфері своєї діяльності. Виходячи із такого розуміння поняття "управлінська компетентність" та узагальнивши існуючі наукові публікації [1 – 3], пропонується терміносистема, що дозволяє описати процес розвитку управлінської компетентності (рисунк).

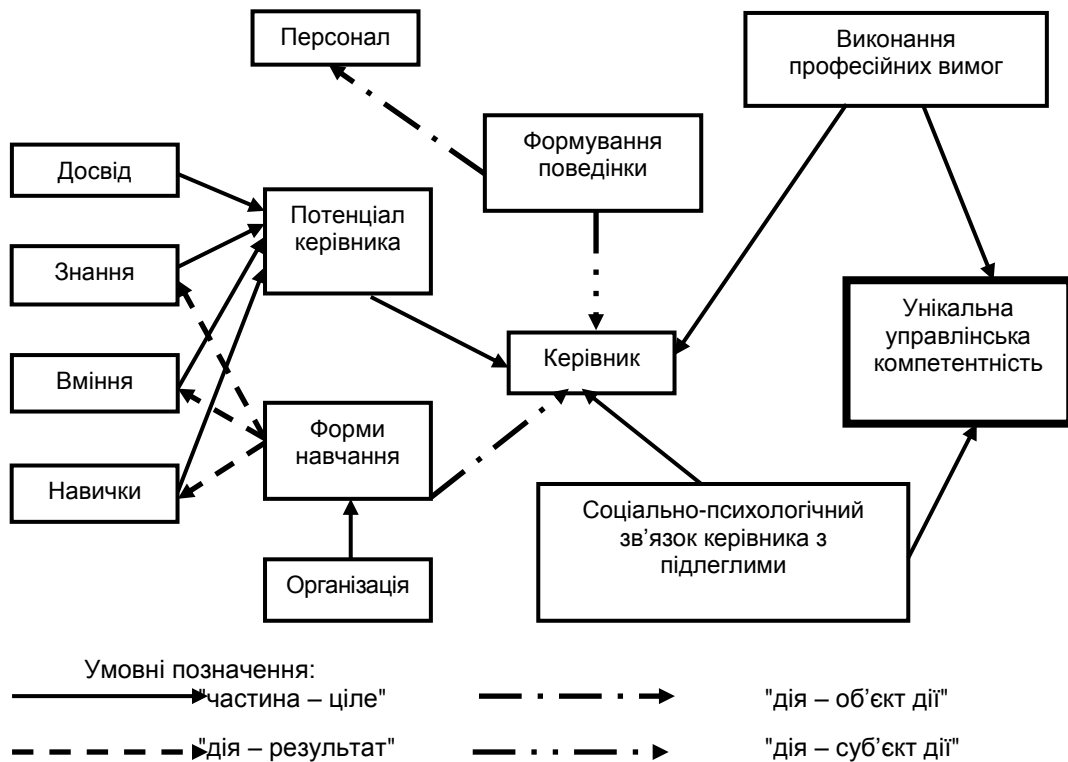

Рис. Терміносистема процесу розвитку управлінської компетентності

Формування поведінки керівника пов'язано з характеристиками оточення організації, її внутрішнього середовища й особливо з типом організаційної культури, що склалася та формується на підприємстві [4, с. 526].

Потенціал кожного керівника формується на основі базової освіти, знань, вмінь, навичок та досвіду. Відповідність цих характеристик змісту виконуваних посадових обов'язків визначає рівень компетентності керівника. Так, управлінський потенціал особистості слід розуміти не лише як "можливості й здатності особистості вирішувати завдання в сфері керування й організації діяльності інших людей" [5], тобто свого роду соціально-психологічний зв'язок керівника з творчими підлеглими, а й вміння, що забезпечують ефективне виконання професійних вимог, передбачених посадовою інструкцією. Спільне їх дотримання забезпечує як результативний вплив керівника на трудову активність підлеглих, так і розвиток їх потенціалу.

Кожен із цих двох складових управлінської компетентності є формотворчим елементом унікальної управлінської компетентності керівника, володіючи якою він зможе досягати цілей організації шляхом генерації управлінських рішень з мінімальним використанням ресурсів.

Наук. керівн. Полубєдова А. О.

- Література:** 1. Хуторский А. В. Компетенции в образовании: опыт проектирования [Текст] / А. В. Хуторской // Сборник научных трудов / под ред. А. В. Хуторского. – М. : Научно-внедренческое предприятие "ИНЭК", 2007. – 327 с. 2. Осовська Г. В. Основи менеджменту : [навч. посібник] / Г. В. Осовська, О. А. Осовський. – К. : Кондор, 2006. – 664 с. 3. Дарманська І. М. Компетентність і компетенції управлінських кадрів сфери освіти: поняття та сутнісна характеристика [Текст] / І. М. Дарманська // Педагогічний дискурс. – 2011. – № 9. – С. 91–95. 4. Шершньова З. Є. Стратегічне управління : [підручник] / З. Є. Шершньова. – К. : КНЕУ, 2004. – 699 с. 5. Зенцова Ю. С. Влияние краткосрочного социально-психологического тренинга на управленческий потенциал личности [Текст] : автореф. дисс. на соискание учен. степени канд. психол. наук : 19.00.05 "Социальная психология" / Ю. С. Зенцова. – Казань, 2003. – 42 с.